

Dnr: M2018/00348/R

Miljö- och energidepartementet

Linus Klackenber
Linus.klackenberg@energigas.se

103 33 Stockholm

Stockholm den 1 mars 2018

Remiss av utkast till förordning om ändring i förordningen (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

Energigas Sverige, som är branschorganisationen för energigaserna i Sverige, tackar för inbjudan att bidra med synpunkter på rubricerad remiss.

Energigas Sverige tillstyrker förslaget. Nedan redogörs för våra ståndpunkter samt relaterade synpunkter som Regeringen uppmanas att säkerställa i förhandlingarna om nytt förnybartdirektiv efter 2020 (REDII).

Våra kommentarer till förslaget om tillämpning av restproduktdefinitionen

Energigas Sverige stödjer Regeringens ambition att säkerställa att de råvaror som används för biodrivmedel är hållbara och samtidigt minimera de administrativa kraven för restprodukter och avfall där hållbarhetsproblematik inte finns. Energigas Sverige anser att alla biodrivmedel som uppfyller marktkriterierna och ger stor växthusgasminskning behövs i omställningen för att ersätta de fossila drivmedlen. Energigas Sverige anser generellt att biodrivmedelsproduktion från samhällets avfall och restprodukter är hållbart och även fortsättningsvis bör uppmuntras genom förenklade regler för spårbarhet, marktkriterier och växthusgasberäkning. Därför stödjer vi den hållning som gäller i Sverige att ha en generös tolkning av vad som är att betraktas som restprodukt i hållbarhetslagen. Det är dock viktigt att se till att rätta till och minimera de hållbarhetsproblem som visat sig avseende främst biodrivmedel från råvaror från palmoljaindustrin, och särskilt PFAD. Genom förslaget minskar risken för biodrivmedel från ohållbar palmoljaodling, genom att endast PFAD som härrör från certifierade hållbara oljepalmodlingar som uppfyller marktkriterierna och växthusgaskrav från odlingen kan användas.

Förslaget med en gräns vid 40 % av huvudproduktens marknadspris förefaller väl avvägt för att komma till rätta med de brister i spårbarhet och hållbarhet som finns avseende biodrivmedel från PFAD (genom att PFAD betraktas som slutprodukt) och samtidigt inte för snävt för att ställa onödigt höga administrativa krav på de flesta andra restprodukter. Det är också bra att bestämmelsen nu har blivit betydligt tydligare.

Vi tillstyrker att restprodukter som uppkommer direkt i jordbruks-, vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet inte omfattas av den ekonomiska prövningen. Dessa restprodukter behöver redan sedan tidigare uppfylla marktkriterierna.

Energigas Sverige är också positiva till att Regeringen tagit till sig av våra synpunkter och tagit bort prövningen av utfall i mängd som fanns i det ursprungliga förslaget. Det skulle riskera att hållbara blöta substrat som i övrigt har mycket lågt marknadsvärde skulle riskera att klassas som

samprodukt med konsekvens att dessa substrat inte används för biogasproduktion vilket vore negativt för miljön och det cirkulära samhället.

Vi noterar att avfall inte påverkas av förslaget, dvs. samma tillämpning som Energimyndigheten haft hittills ska gälla. Det är rimligt att avfall och rester från slakterier inte omfattas av bestämmelsen i 3 a § andra stycket. Vi tolkar att så inte kommer att vara fallet, vilket bör tydliggöras om inte i förordningen så åtminstone i Energimyndighetens vägledning. Skulle vissa typer av slakteriavfall anses vara samprodukt blir det lätt absurt vid försöken att tillämpa växthusgasberäkning och att verifiera markkriterier – kriterierna är inte tillämpliga. Det vore bra om det tydliggjordes att slakteriavfall, oavsett kategori, är att betraktas som avfall eller restprodukt vid tillämpningen av hållbarhetslagen.

Med vänliga hälsningar,

Maria Malmkvist
Vd

Med vänliga hälsningar,

Linus Klackenber
Ansvarig Produktion

Bilaga – särskilda synpunkter avseende REDII

Förhandlingarna om reviderat förnybartdirektiv (REDII) för 2021-2030 går nu in i triloggen där en kompromiss ska nås mellan Europaparlamentets förslag och Rådets förslag. Energigas Sverige vill uppmärksamma Regeringen på ett antal punkter som är viktiga för svensk biogas och som vi hoppas att Sverige vill driva i förhandlingarna.

Undanröja osäkerhet kring viktiga råvaror från åkermark

Vi vill passa på att uppmana Regeringen att i förhandlingarna om RED II säkerställa att mellangrödor och täckgrödor, liksom så kallade ekofokusgrödor, tydligt undantas från definitionen av "livsmedels- och fodergrödor". Sådana grödor är potentiella biogassubstrat och innebär ingen ytterligare markanvändning. Här är Rådets förslag klart bättre.

Det måste också göras helt klart att vall inte omfattas av definitionen av "livsmedels- och fodergrödor" och tydliggöras att vall omfattas av definitionen av "cellulosa från icke-livsmedel" och därmed omfattas av punkten p i Bilaga IX. Här är Europaparlamentets förslag bättre.

Vi anser också att det är viktigt att odling av energigrödor på nyligen nedlagd jordbruksmark eller mark som ligger i träda bör undantas från begränsningarna för biodrivmedel från livsmedels- och fodergrödor. Användning av sådan mark kan inte anses utgöra risk för ILUC och det vore högst kontraproduktivt mot klimat- och energimål om inte sådan mark utnyttjas för odling av energigrödor för exempelvis biodrivmedelsproduktion, istället för att förbli obrukad.

Det är också viktigt att säkerställa att inte ytterligare villkor sätts på avfall och restprodukter än idag. Betydligt mer restprodukter och avfall bör användas för att producera biodrivmedel och bioenergi än idag och ytterligare krav skulle försvåra den utvecklingen. Därför bör Regeringen se till att motverka skrivningar som att endast avfall och restprodukter som strikt uppfyller avfallshierarkin eller inte har betydande snedvridande effekter på marknaderna för (bi)produkter, avfall eller restprodukter får användas eller anses omfattas av Bilaga IX. Att tvinga aktörerna att verifiera varje avfall och restprodukt mot sådana villkor skulle kraftigt försvåra användningen av avfall och restprodukter till bioenergi och vara kontraproduktivt. Särskilt i Parlamentets förslag finns sådana skrivningar kvar.

Oroande förslag om massbalansprincipen

Vidare så är vi oroade över Europaparlamentets antagna förslag vad gäller massbalans dels i Art 26.1:

"...dels medger att partier med råvaror eller biobränslen, flytande biobränslen eller biomassabränslen med olika hållbarhetsegenskaper och egenskaper vad gäller utsläpp av växthusgaser kan blandas t.ex. i en behållare eller i en bearbetnings- eller logistikanläggning eller en infrastruktur eller plats för överföring och distribution, **förutsatt att varje parti i sig uppfyller kraven i artikel 26 och att det finns lämpliga system för övervakning och mätning av enskilda partiets överensstämmelse**",

och dels i Art 26.2 a:

"När bearbetningen av ett råvaruparti endast ger en produkt som är avsedd för framställning av biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen, ska partiets storlek och de berörda kvantiteterna av hållbarhetsegenskaper och egenskaper som gäller minskade utsläpp av växthusgaser anpassas genom tillämpning av en omräkningsfaktor som anger förhållandet mellan

massan av den produkt som är avsedd för framställning av biobränslen, flytande biobränslen eller biomassabränslen och massan av den råvara som kommer in i processen, **förutsatt att varje parti som ingår i blandningen uppfyller kraven i artikel 26.**”

Tilläggen i fetstil ovan kan innebära att massbalanssystem ska införas och gälla men att massbalans inte får tillämpas – eftersom endast verifierat hållbara partier får blandas. Då faller ju större delen av syftet med massbalansprincipen. Det skulle också kunna innebära att biogas inte kan blandas med naturgas i ett gasnät, vilket naturligtvis är helt oacceptabelt och går emot hela syftet med direktivet.

Biogasregister och ursprungsgarantier för gas är positivt om rätt utformat

Ursprungsgarantier föreslås införas för förnybar gas enligt Art 19. Det är dock oklart hur det är tänkt att fungera och om det ska kunna användas för att uppfylla massbalanskravet och visa uppfyllande av hbk enligt Art 26, där vissa skrivningar i såväl Europaparlamentets som Rådets förslag antyder att så är fallet. Energigas Sverige och biogasbranschen ser ett potentiellt stort mervärde av införandet av ett nationellt biogasregister och system med ursprungsgarantier på samma sätt som redan finns i flera EU-länder såsom Danmark, Tyskland och Nederländerna. Ett biogasregister skulle, rätt utformat, kunna stärka förtroendet för gröngasprincipen, undvika risk för dubbelräkning, underlätta gränsöverskridande handel genom det europeiska gasnätet och möjliggöra tillämpning av gröngasprincipen inom EU ETS och elcertifikatsystemet. En arbetsgrupp i Energigas Sveriges regi håller på att titta frågan.

Energigas Sverige välkomnar införandet av ursprungsgarantier för biogas och annan förnybar gas, förutsatt att det uppfyller kraven för massbalans och att systemet också kan hantera överföring av hållbarhetsegenskaper. Det är också viktigt att det blir kompatibelt med andra länders befintliga biogasregister och system för ursprungsgarantier för gas. Det måste också vara så konstruerat att det hinder som finns idag i Sverige för att gröngasprincipen/massbalans ska kunna tillämpas för biogas i gasnät inom EU ETS och elcertifikatsystemet undanröjs. Utan dessa egenskaper riskerar systemet sakna värde för marknaden och endast innebära att flera administrativa inkompatibla system finns parallellt. Ett nationellt biogasregister med ursprungsgarantier och som kan hantera överföring av hållbarhetsegenskaper skulle också uppfylla det krav på databas för redovisning och spårbarhet för biodrivmedel (och biogas) som Kommissionen ska upprätta enligt såväl Europaparlamentets som Rådets förslag i Art 25.4.

Rätt utformat biogasregister med ursprungsgarantier skulle kunna uppfylla flera viktiga behov inklusive de krav som ställs i REDII och bidra positivt till stärkt marknad för biogas och annan förnybar gas.

Energigas Sverige efterfrågar att ett nära samarbete med Regeringen och berörda myndigheter (främst Energimyndigheten) inleds omgående för att tillsammans utreda frågan och hitta en bra utformning.

Säkerställa beräkningsregler som bättre värderar biogasens miljö- och klimatnytta

Vi vill också påminna Regeringen om att i förhandlingarna fortsätta driva frågan om växthusgasberäkningsregler som bättre speglar biogasens stora miljö- och klimatnytta (i Bilaga VI, REDII):

- Biogas från avloppsreningsverk ska betraktas som en restprodukt från vattenreningsprocessen och hanteringen av avloppsslammet.
- Rötrest som används som gödningsmedel (biogödsel) är en produkt som då det ersätter mineralgödsel ger stor klimatnytta i form av inlagring av kol i marken och minskade utsläpp från tillverkning av konstgödsel. Därför ska biogödsel betraktas som en samprodukt i

växthusgasberäkningen och utsläpp kopplade till rötresthantering ska därmed endast belasta biogödseln. Detta synsätt delas av Energimyndigheten och tillämpas i biogasbranschens hbk-verktyg. Idealt och mest nära verkligheten vore annars att systemutvidgning tillämpas där såväl utsläpp som undvikta utsläpp som uppstår till följd av hantering och användning av biogödsel inkluderas i beräkningarna, men det utgör ett visst avsteg från den snäva beräkningsmetoden inom RED.

- Säkerställa att undvikta metanutsläpp då gödsel rötas till biogas beaktas i beräkningen, genom att säkerställa att den GHG-bonus för biogas från gödsel som finns i förslaget till REDII behålls.